

Bedriftsundersøkelsen 2023

NAV Vestfold og Telemark

9. mai 2023

HOVEDKONKLUSJONER

NAVs bedriftsundersøkelse kartlegger etterspørselen etter arbeidskraft i de ulike næringene både i landet og i fylkene. I tillegg estimeres mangelen på arbeidskraft både i næringer og for ulike yrker.

Årets bedriftsundersøkelse viser at forventningene til sysselsetting fremover er svakere enn i fjor. I år forventer 24 prosent av bedriftene å øke antall ansatte, mens 11 prosent forventer å nedbemanne. Resten av bedriftene forventer en uendret situasjon. Dette gir en netto forventning på 13 prosent det kommende året.

Mangel på arbeidskraft har gått betydelig ned fra rekordåret i fjor, samtidig som den samlet sett fremdeles er høy. Det er innen eiendomsdrift, forretningsmessig og faglig tjenesteyting samt bygge- og anleggsvirksomhet hvor mangelen på arbeidskraft har gått spesielt mye ned. Det estimeres at bedriftene i Vestfold og Telemark har en mangel på 3 521 personer, som er 2 591 færre enn i 2022. Enkeltyrkene med størst mangel er helseyrkene sykepleiere, andre helseyrker og helsefagarbeidere. Det er også mangel på ulike fagarbeidere som butikkmedarbeidere, kokker, tømrere og snekkere.

Innhold

NAVs bedriftsundersøkelse	3
Datagrunnlaget for NAV Vestfold og Telemark.....	3
Spørsmålsformulering	3
Situasjonen på arbeidsmarkedet i Vestfold og Telemark	4
Arbeidsledighet	4
Sysselsetting	5
Sysselsetting i næringene	5
Bedriftenes forventninger.....	7
Mislykket rekruttering.....	10
Arbeidskraftsbehovet i Vestfold og Telemark	15
Arbeidskraftbehov - næring	15
Arbeidskraftbehov - yrker	16
Størst mangel innen helse- og sosialtjeneste.....	18
Varehandel og motorvognreparasjoner.....	18
Lavere forventninger innen bygg og anlegg.....	18
Lavere forventninger og rekrutteringsproblemer innen industri	19
Nedtrekk i offentlig forvaltning	19
Inkludering innen overnatting og servering.....	19

Referanser

Vedlegg

Spørreskjema: NAVs bedriftsundersøkelse 2023. Kartlegging av arbeidsmarkedet

NAVs bedriftsundersøkelse

Bedriftsundersøkelsen er en landsomfattende årlig undersøkelse i regi av Arbeids- og velferdsdirektoratet som gjennomføres for 30. gang. Før etableringen av NAV ble undersøkelsen gjennomført av Arbeidsmarkedssetaten (Aetat).

Formålet med undersøkelsen er å kartlegge bedriftenes etterspørsel etter arbeidskraft det kommende året. Hvilke næringsgrupper som venter etterspørsel eller reduksjon i etterspørsel av arbeidskraft, og om bedriftene har forsøkt å rekruttere arbeidskraft de siste tre månedene uten å få tak i ønsket kompetanse. NAV skal innhente informasjon om arbeidsmarkedet etter NAV-loven §4 og undersøkelsen er en viktig kilde til å bedre kunnskapen til NAV om bedriftenes behov for arbeidskraft.

NAV Vestfold og Telemark vil benytte anledning til å takke alle som har besvart spørreskjemaet og dermed gjort undersøkelsen mulig. Dere har hjulpet oss betydelig med å innhente viktig og nyttig informasjon. Ved å kjenne til næringslivets behov og forventninger kan NAV på en bedre måte bidra til kvalifisering og rekruttering av arbeidskraft. Resultatene fra bedriftsundersøkelsen brukes også som grunnlag til å utarbeide arbeidsmarkedsprognoser både nasjonalt og fylkesvis da det gir en god indikasjon på utviklingen i arbeidsmarkedet.

Datagrunnlaget for NAV Vestfold og Telemark

Kunnskapsavdelingen hos Arbeids- og velferdsdirektoratet trakk et representativt utvalg av virksomheter i de enkelte fylker og regioner. Alle virksomheter med mer enn 400 ansatte er med i utvalget, samt alle virksomheter med mer enn 100 ansatte i fire utvalgte næringer (offentlig forvaltning, undervisning, helse- og sosialtjenester og personlig tjenesteyting). Størrelsen på utvalget er bestemt slik at det skal sikre

representativitet på alle næringer (tosifret NACE).

NAVs bedriftsundersøkelse i Vestfold og Telemark inkluderte i år et utvalg på 1 170 bedrifter og foretak, både offentlige og private med tre eller flere ansatte. Invitasjon til å delta i undersøkelsen ble sendt ut 2. februar 2023, som post i Altinn. Det ble sendt ut én purring 10. februar 2023. Bedrifter som ikke hadde respondert på undersøkelsen ble kontaktet per telefon i perioden 13. februar - 17. mars 2023 av de lokale NAV enhetene og NAV Vestfold og Telemark.

Det er et krav fra Arbeids- og velferdsdirektoratet at svarprosenten overstiger 60 prosent. Det ble innhentet svar fra 867 bedrifter, noe som ga en svarprosent på 74 prosent.

Spørsmålsformulering

Undersøkelsen inneholder fem spørsmål. De fem spørsmålene er felles for hele landet og måler behov for arbeidskraft og eventuelle rekrutteringsproblemer.

I spørsmål én blir bedriftene bedt om å oppgi antall ansatte i dag, og i spørsmål to blir man spurt om å oppgi hvor mange ansatte man forventer å ha om ett år. Svaralternativene i spørsmål to er: 1) Flere enn i dag 2) Like mange som i dag 3) Færre enn i dag.

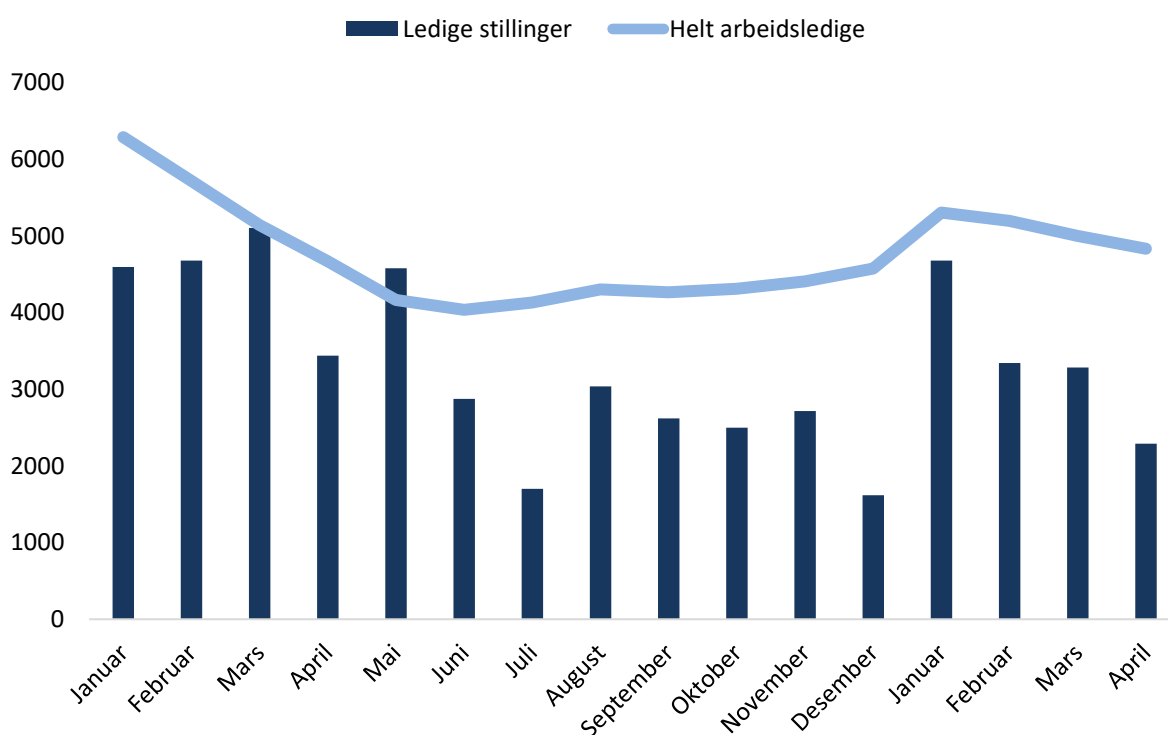
I spørsmål tre blir det spurt om bedriftene har forsøkt å rekruttere arbeidskraft de siste tre månedene uten å få tak i rett/ønsket kompetanse, og eventuelt om dette skyldes få/ingen kvalifiserte søkere (spørsmål 4). Bedriftene som ikke har fått tak i rett/ønsket kompetanse blir bedt om å spesifisere innenfor hvilke yrker de har rekrutteringsproblemer (spørsmål 5).

Situasjonen på arbeidsmarkedet i Vestfold og Telemark

I Bedriftsundersøkelsen i fjor ble det estimert en betydelig mangel på arbeidskraft, som var et resultat av blant annet den meget lave arbeidsledigheten og den meget høye veksten i fastlandsøkonomien. Siden den gang har

prisveksten økt kraftig og sentralbanken forsøkt å stanse prisveksten via økt styringsrente. På tross av dette har arbeidsledigheten holdt seg lav samtidig som antallet ledige stillinger, som viser etterspørselen etter arbeidskraft, har gått noe ned sammenlignet med i fjor, se figur 1.

Figur 1. Antall helt arbeidsledige og antall ledige stillinger i perioden januar 2022 – april 2023

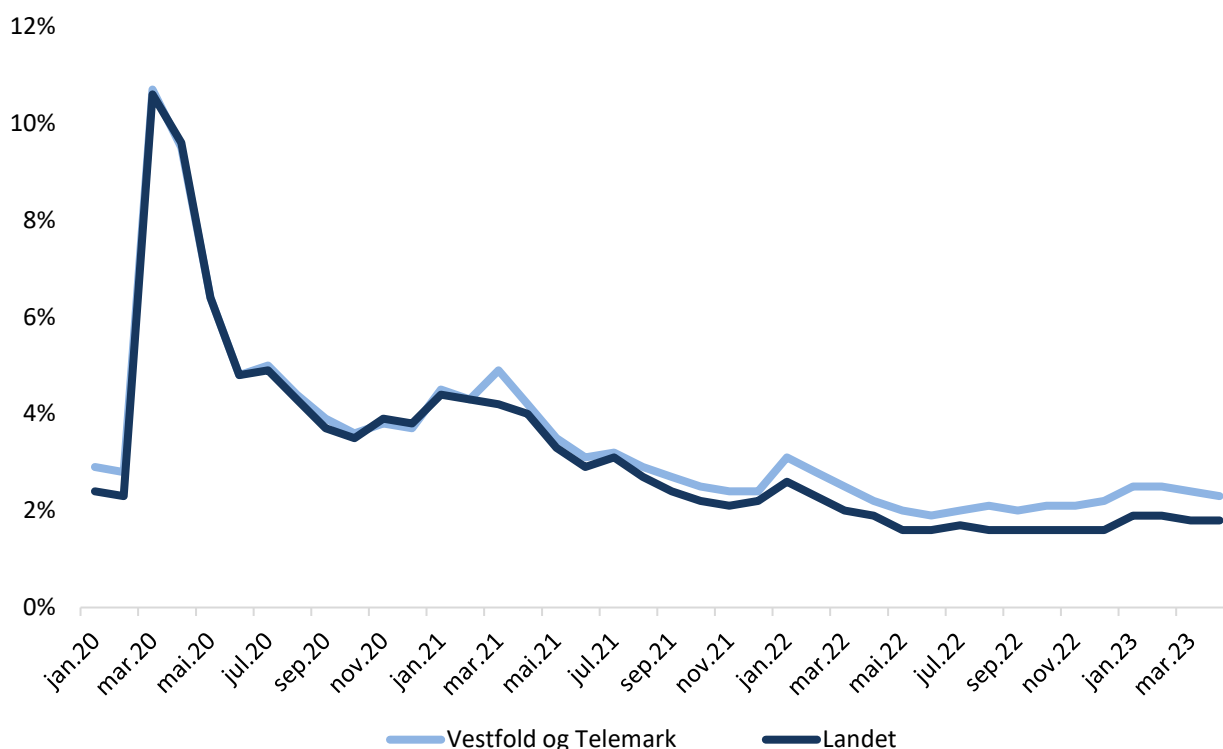
Kilde: NAV

Arbeidsledighet

Figur 2 viser arbeidsledigheten i Vestfold og Telemark og i landet fra januar 2022 til april

2023. Smittevernrestriksjoner i forbindelse med koronapandemien preger ledighetsbildet i stor grad. I april 2023 var ledigheten 2,3 prosent i Vestfold og Telemark og 1,8 prosent i gjennomsnitt i landet.

Figur 2. Andel helt arbeidsledige i Vestfold og Telemark og i landet, januar 2020 – april 2023

Kilde: NAV

Sysselsetting

Ifølge Statistisk sentralbyrås registerbaserte sysselsettingstall var det i 4. kvartal 2022 207 172 personer sysselsatt med bosted i Vestfold og Telemark, opp 3 010 personer eller 1,5 prosent fra året før. Dette utgjør 65,1 prosent av befolkningen mellom 15 og 74 år per 4. kvartal. Vestfold og Telemark har en høyere gjennomsnittsalder for sysselsatte med 43,1 år mot 41,8 på landsbasis.

Ifølge tall fra SSB var det i alt registrert 50 240 bedrifter i Vestfold og Telemark per januar 2023. Dette er en økning på 2,8 prosent fra samme periode i fjor.

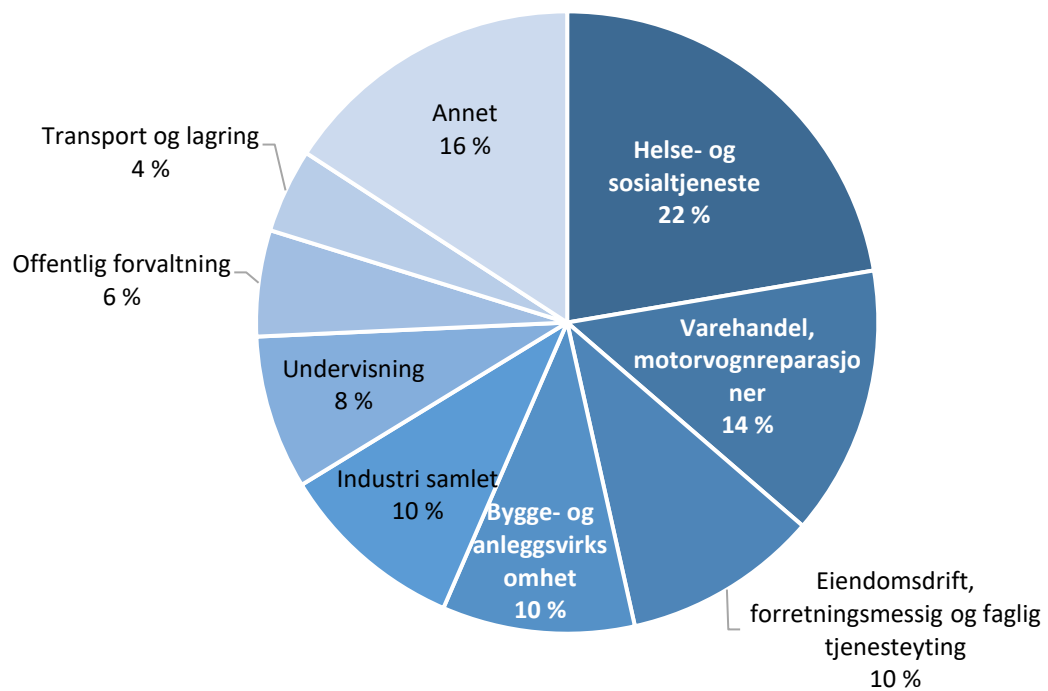
Sysselsetting i næringene

Figur 3 viser sysselsatte i Vestfold og Telemark fordelt på ulike næringer. Tallene er per 4. kvartal 2022. Fordelingen tar utgangspunkt i registrert bosted.

Helse- og sosialtjenester er den næringen som sysselsetter flest i Vestfold og Telemark. 22 prosent av alle sysselsatte, det vil si 46 245 personer, arbeider innen denne sektoren. Deretter følger varehandel og reparasjon av motorvogner med 14 prosent, eiendomsdrift, forretningsmessig og faglige tjenesteyting, bygge- og anleggsvirksomhet samt industri samt med 10 prosent hver, og undervisning med 8 prosent. 6 prosent er sysselsatt innen offentlig forvaltning og 4 prosent innen transport og lagring.

«Annet» inneholder næringene personlig tjenesteyting (4 prosent), overnattings- og serveringsvirksomhet (3 prosent), informasjon og kommunikasjon (3 prosent), jordbruk, skogbruk og fiske (2 prosent), elektrisitet, vann og renovasjon (én prosent), bergverksdrift og utvinning (én prosent), finansiering og forsikring (én prosent) samt uoppgitt (én prosent).

Figur 3. Sysselsatte med bosted i Vestfold og Telemark fordelt på næring, per 4. kvartal 2022. Prosent

Kilde: SSB tabell 08536

Bedriftenes forventninger

I spørsmål en og to i spørreskjemaet ble bedriftene spurt om hvor mange ansatte virksomheten hadde ved undersøkelsestidspunktet, og om hvor mange ansatte de trodde virksomheten kom til å ha om ett år, se vedlegg 1. Ut fra svarene kan man lage et sysselsettingsbarometer, se tabell 1. Alle bedrifter som forventer en økning i sysselsettingen blir betegnet som positive, mens bedrifter som forventer nedbemanning blir betegnet som negative. I et slikt barometer teller 15 ansettelser i en bedrift like mye som én ansettelse i en annen bedrift. Dette blir derfor et mål på hvor stor andel av bedriftene som ser positivt på framtiden, i stedet for et kvantitativt estimat på sysselsettingsendringen. Differansen mellom positive og negative bedrifter kaller vi netto forventning.

Yrker og næringer

NAV Vestfold og Telemark presenterer resultater for både yrker og næringer. Det er viktig å merke seg at inndelingen i yrker og næringer bygger på forskjellige klassifiseringsprinsipper. Næring viser hva slags produksjon som hovedsakelig foregår i virksomheten, mens yrkesbetegnelse viser hva slags arbeidsoppgaver som tilfaller en sysselsatt. Innenfor den enkelte næring vil det finnes et bredt spekter av yrker.

Tabell 1: Sysselsettingsbarometer i Vestfold og Telemark, 2019-2023

Årstall	Positiv	Negativ	Netto forventning
2019	29 %	9 %	20 %
2020	23 %	9 %	14 %
2021	23 %	12%	11 %
2022	30 %	8 %	22 %
2023	24 %	11 %	13 %

Kilde: NAV

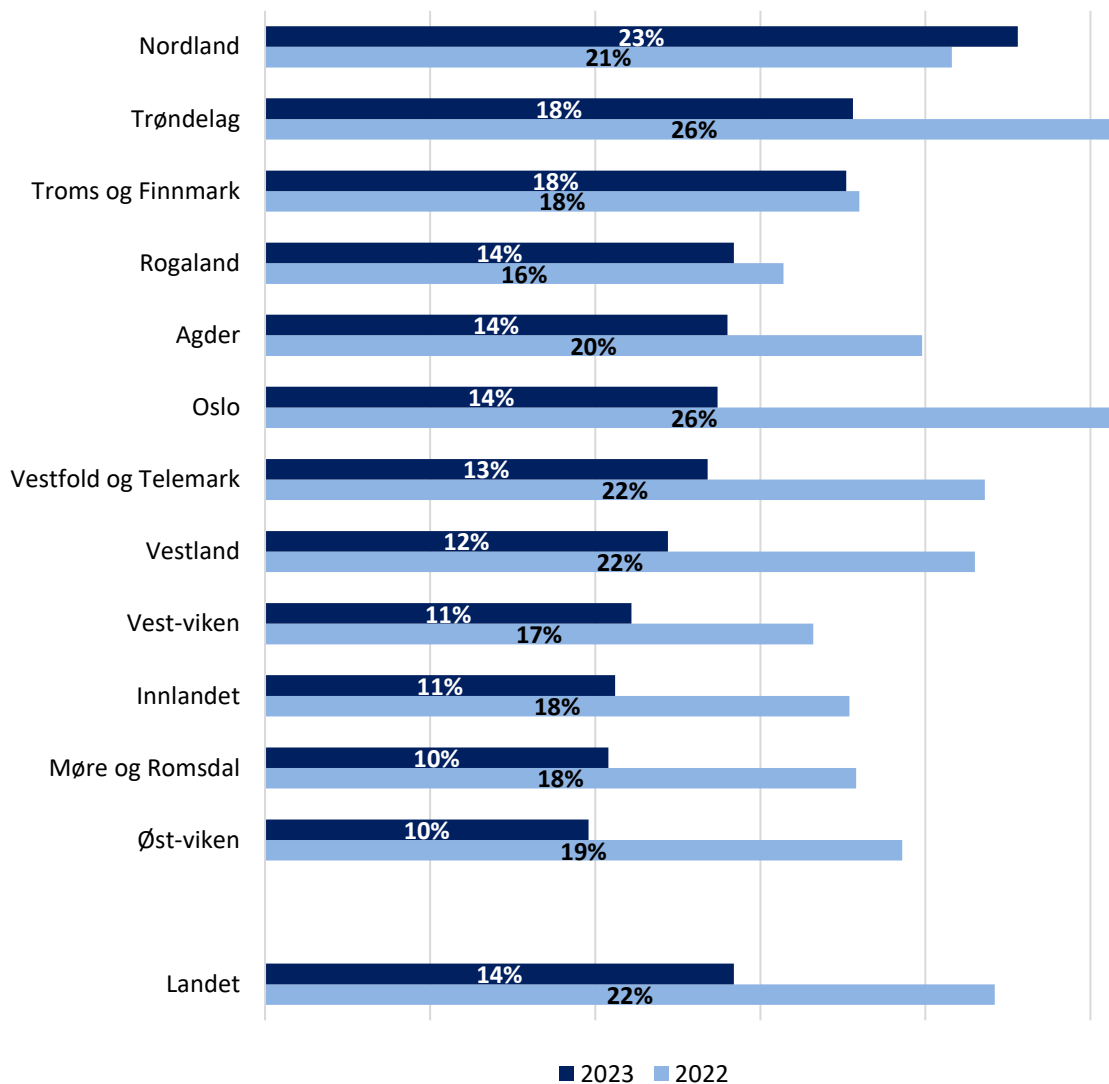
Tabellen viser at andelen bedrifter som har en positiv forventning hadde en nedgang fra 2019, men økning i 2022 for så en nedgang igjen i 2023. Andelen negative bedrifter hadde en økning fra 2020 til 2021, sannsynligvis mye påvirket av situasjonen mange bedrifter stod i igjennom pandemien. Andelen negative bedrifter gikk ned fra 2021 til 2022 for da å gå opp igjen i år. Samlet gir dette en netto forventning på 13 prosent, som er en nedgang fra i fjor.

NAVs sysselsettingsbarometer

På spørsmålet om bedriftenes sysselsettingsforventninger det kommende året, skiller vi mellom bedrifter som forventer økt, uendret eller redusert sysselsetting. Netto forventningen i sysselsettingsbarometeret beregnes ved å se differansen mellom andelen som forventer stigende utvikling og andelen som forventer fallende utvikling. Netto forventning kan tolkes som et mål på hvordan stemningen er blant bedriftene.

Nordland har høyest netto forventning med 23 prosent etterfulgt av Trøndelag samt Troms og Finnmark, begge med 18 prosent. Fylkene med lavest netto forventning er Øst-Viken og Møre og Romsdal, begge med 10 prosent. På landsbasis er netto forventning 14 prosent, ned fra 22 prosent i 2022, se figur 4.

Figur 4. Sysselsettingsbarometer for 2022 og 2023, etter fylke

Kilde: NAV

Analyse

I de tilfeller hvor resultatene presenteres i form av andeler og ikke absoluttverdier, vektes resultatene. Siden næringene varierer i størrelse er det nødvendig å tildele de store næringene mer vekt enn de små. Vektingen konstrueres ut fra forholdet mellom antall virksomheter i næringen og antall virksomheter totalt. Fordi utvalget har en overrepresentasjon av store virksomheter, må resultatene innenfor hver næring også vektes i forhold til små og store virksomheter i populasjonen.

Næringenes forventninger

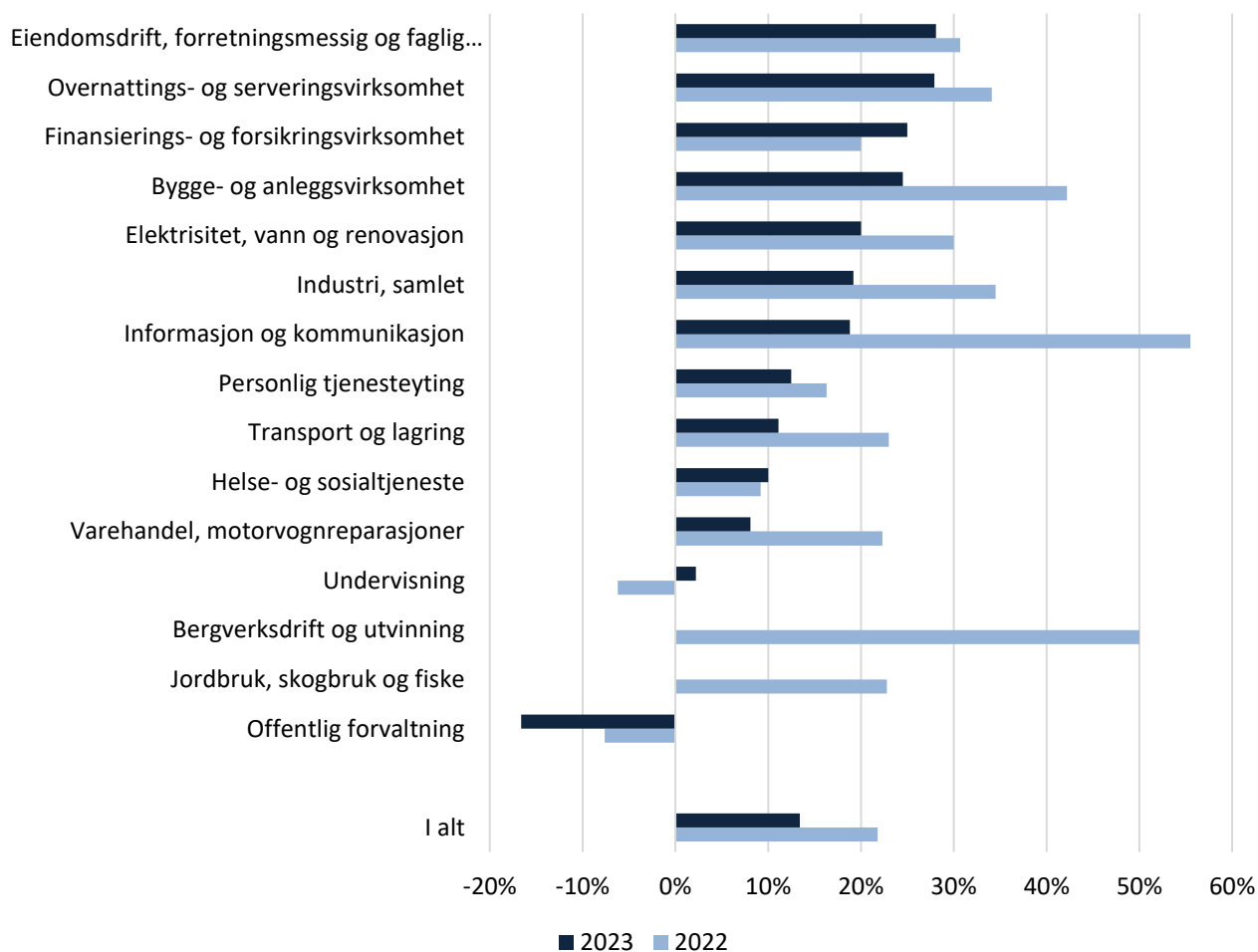
Vi kan lage et tilsvarende sysselsettingsbarometer fordelt på ulike næringer, se figur 5. Igjen må det presiseres at barometeret ikke sier noe om antall ansatte som er involvert. Hvis det for eksempel er mange negative bedrifter med få ansatte og en positiv bedrift med mange ansatte innen en næring, kan denne ene bedriften bidra til en positiv sysselsettingsvekst totalt sett. I sysselsettingsbarometeret vil likevel denne bransjen være negativ.

Figuren viser at det er et stort flertall av positive næringer. De positive næringene er eiendomsdrift, forretningsmessig og faglig tjenesteyting (netto forventning 28 prosent), overnattings- og serveringsvirksomhet (netto forventning 28 prosent), finansierings- og forsikringsvirksomhet (netto forventning 25 prosent), bygge- og anleggsvirksomhet (netto forventning 25 prosent), elektrisitet, vann og renovasjon (netto forventning 20 prosent), industri, samlet (netto forventning 19 prosent), informasjon og kommunikasjon (netto forventning 19 prosent), personlig tjenesteyting (netto forventning 13 prosent), transport og lagring (netto forventning 11 prosent), helse- og sosialtjenester (netto

forventning 10 prosent), varehandel og motorvognreparasjoner (netto forventning 8 prosent), undervisning (netto forventning 2 prosent).

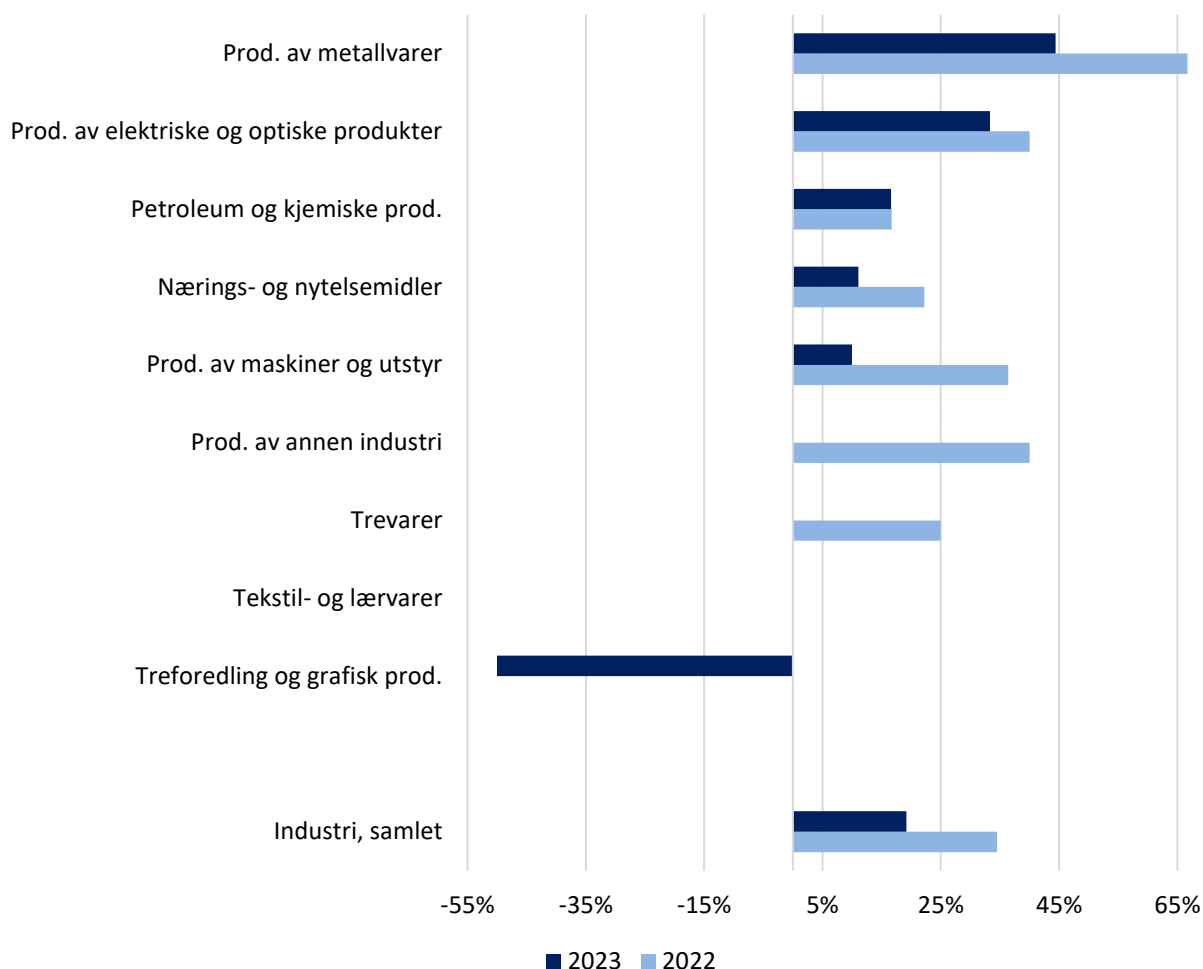
Bergverksdrift og utvinning samt jordbruk, skogbruk og fiske har begge en nøytral forventning, imens offentlig forvaltning har en negativ netto forventning med 17 prosent.

Figur 5. Næringsfordelt sysselsettingsbarometer. Differansen mellom andelen bedrifter som forventer å øke sysselsettingen og andelen som forventer å nedbemanne innenfor hver næring 2022 og 2023

Kilde: NAV

Figur 6. Næringsfordelt sysselsettingsbarometer. Differansen mellom andelen bedrifter som forventer å øke sysselsettingen og andelen som forventer å nedbemanne innenfor industri og undergrupper til industri 2022 og 2023

Kilde: NAV

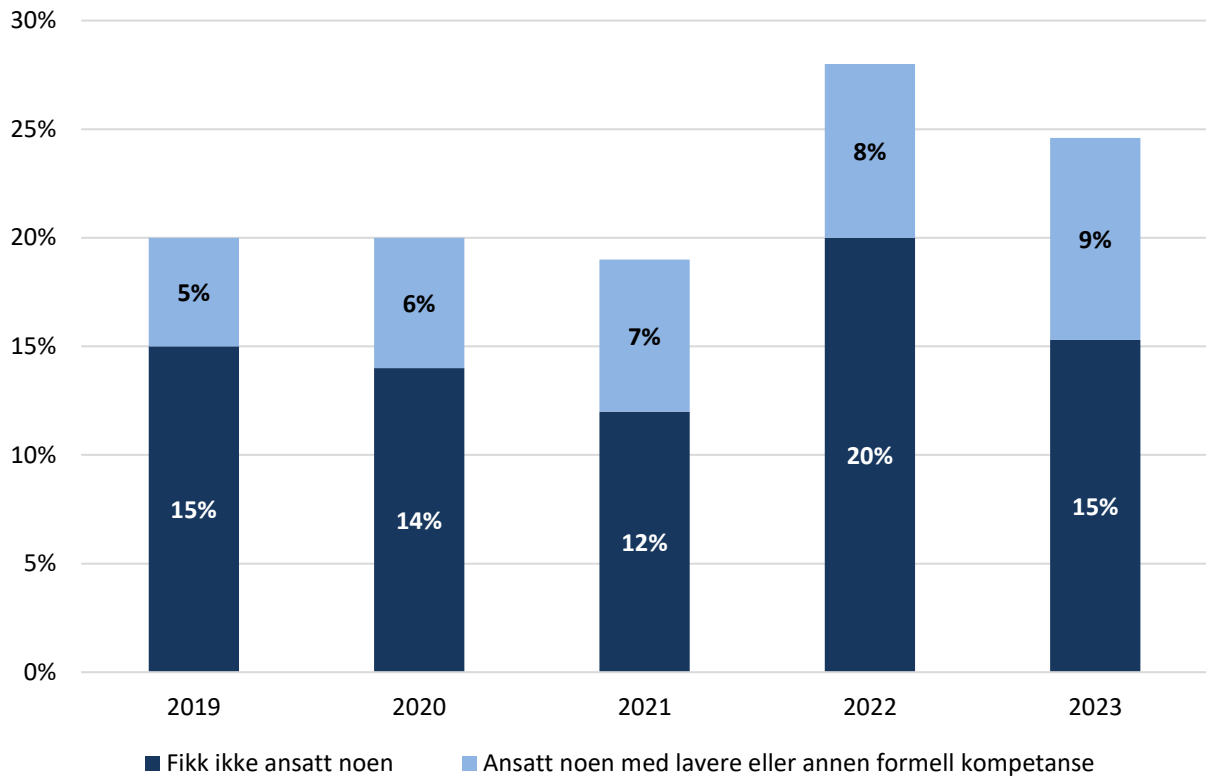
I forhold til fjorårets undersøkelse har tre næringer hatt en økning og 12 næringer hatt en nedgang av netto forventning.

Næringene som har en positiv endring er undervisning, finansiering og forsikringsvirksomhet samt helse- og sosialtjeneste. Størst endring i negativ retning ser vi innen bergverksdrift og utvinning, informasjon og kommunikasjon, jordbruk, skogbruk og fiske samt bygge- og anleggsvirksomhet.

Mislykket rekruttering

I spørsmål fire ble bedriftene spurt om de har forsøkt å rekruttere inn personer uten å få tak i rett/ønsket kompetanse de siste tre månedene. Vi ser av figur 7 at andelen som ikke har fått ansatt noen er 15 prosent, imens ni prosent av bedriftene ansatte noen med lavere kompetanse enn de søkte etter. Figuren viser også at andelen bedrifter som ikke har fått ansatt har falt noe sammenlignet med 2022, imens andelen som har ansatt noen med lavere eller annen formell kompetanse enn man søkte etter har hatt en stigende trend de siste fire årene.

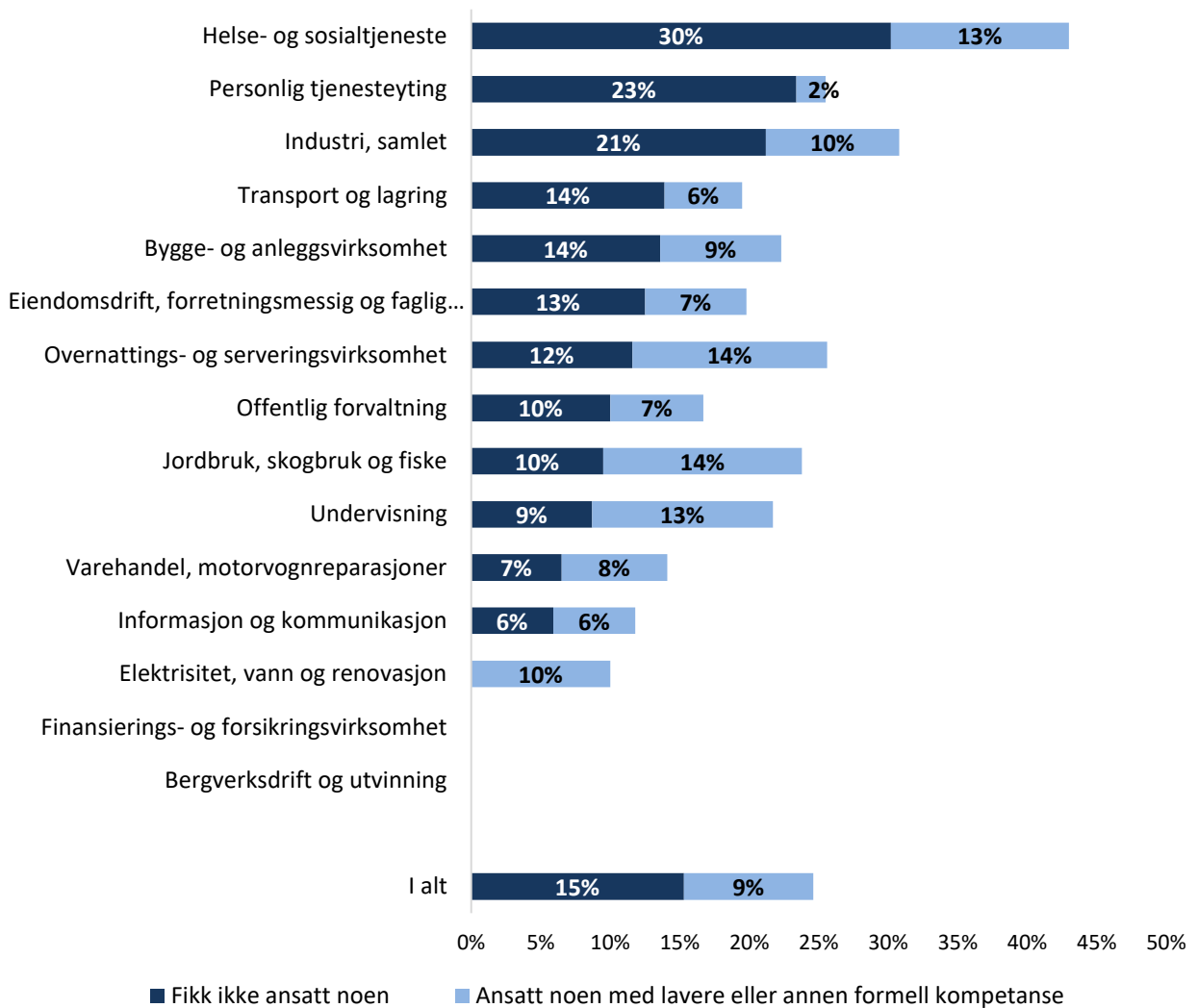
Figur 7. Andel bedrifter som har mislyktes i å rekruttere arbeidskraft eller har måttet ansette noen med annen eller lavere formell kompetanse enn man søkte etter, i Vestfold og Telemark. Prosent

Kilde: NAV

Næringene hvor flest har mislykket med rekruttering eller ansatt noen med lavere kvalifikasjoner er helse- og sosialtjeneste, personlig tjenesteyting samt industri, se figur 8.

Figur 8. Andel bedrifter som har mislykket med rekruttering i Vestfold og Telemark, etter næring

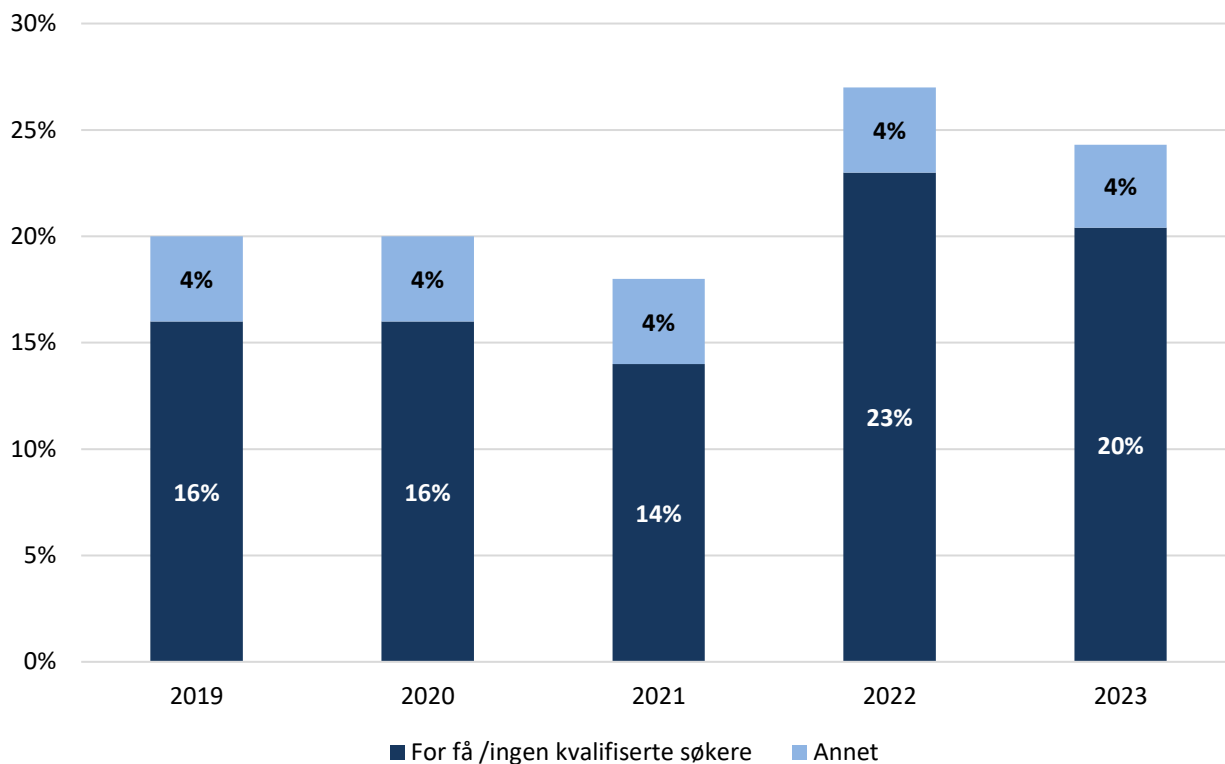
Kilde: NAV

Rekrutteringsproblemer

Bedriftene som hadde mislyktes med rekruttering ble i tillegg spurt om ingen/få kvalifiserte søkere var årsaken til at de ikke fikk tak i rett/ønsket kompetanse eller ansatte noen med lavere kvalifikasjoner. Dersom

bedriftene svarte ja på dette ble de definert som bedrifter med rekrutteringsproblemer. Svarene som ble gitt viser at 20 prosent av bedriftene i Vestfold og Telemark har rekrutteringsproblemer i 2023, som er en litt lavere andel enn på landsbasis (22 prosent).

Figur 9. Andel bedrifter med rekrutteringsproblemer som skyldes for få/ingen kvalifiserte søkere eller om det er andre grunner, i Vestfold og Telemark

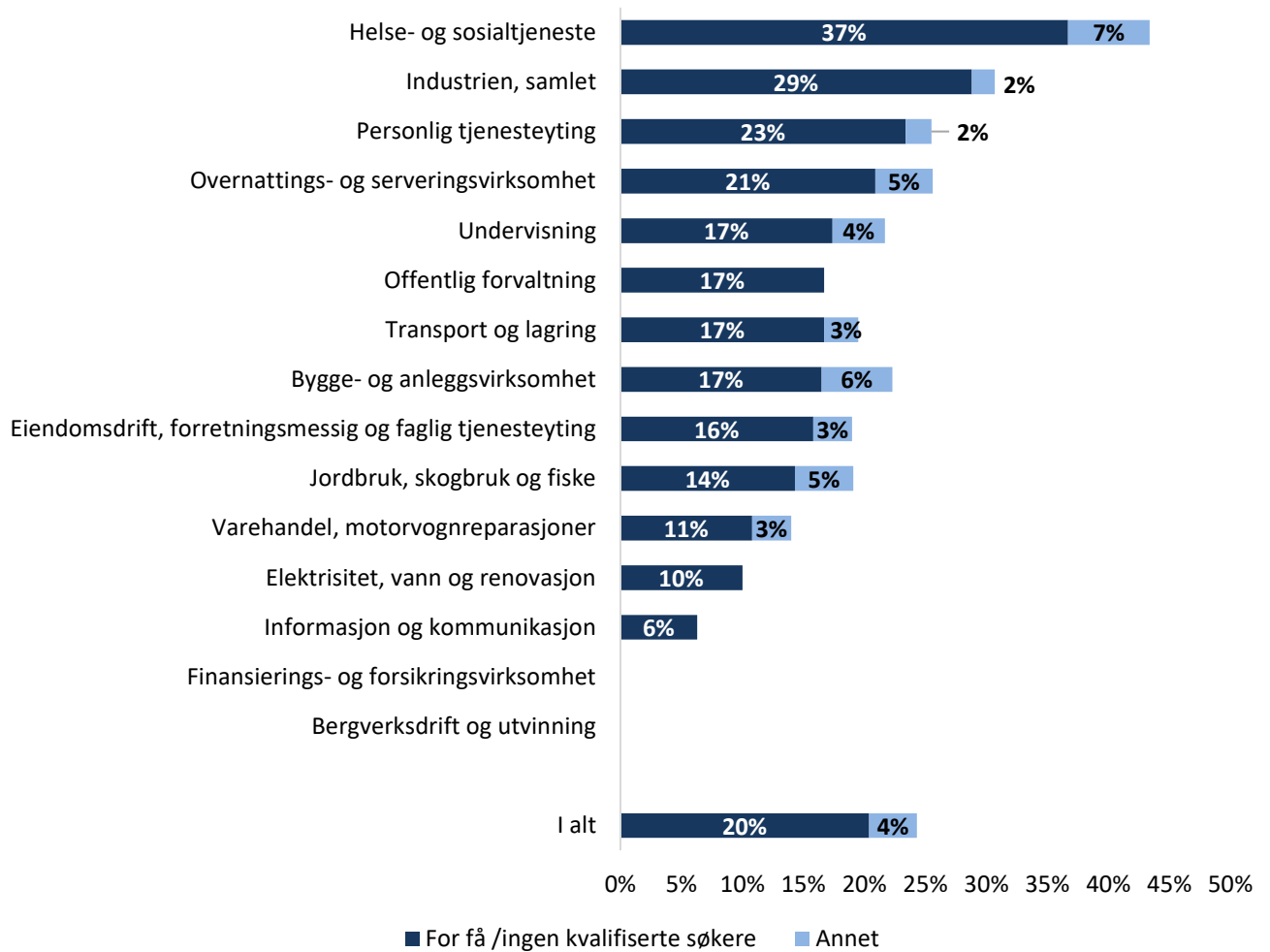

Kilde: NAV

Figur 10 viser rekrutteringsproblemene fordelt på næring. Næringen med de største rekrutteringsproblemene er helse- og

sosialtjeneste, industri og personlig tjenesteyting.

Figur 10. Andel bedrifter med rekrutteringsproblemer som skyldes for få/ingen kvalifiserte søkere eller om det er andre grunner, i Vestfold og Telemark etter næring

Kilde: NAV

Arbeidskraftsbehovet i Vestfold og Telemark

I Bedriftsundersøkelsen 2023 forventer 24 prosent av bedriftene i Vestfold og Telemark en økning av antall ansatte i løpet av året. 11 prosent av bedriftene forventer en nedgang, og 63 prosent forventer en uendret situasjon. Dette gir en differanse mellom optimistiske og pessimistiske bedrifter på 13 prosentpoeng.

15 prosent av alle bedriftene i Vestfold og Telemark har forsøkt å rekruttere inn personer uten å få tak i rett/ønsket kompetanse de siste tre måneder. Ni prosent av bedriftene har ansatt noen med lavere eller annen formell kompetanse enn de i utgangspunktet ønsket. Andelen bedrifter som svarer at dette skyldes ingen eller for få søkere er 20 prosent.

Arbeidskraftbehov - næring

I Vestfold og Telemark er det estimert en mangel på arbeidskraft på 3 521 personer, se tabell 2. Til sammenligning ble det estimert en mangel på 4 749 personer i 2020 – før koronapandemien kom, 3 430 personer i 2021 og 6 112 i rekordåret 2022. Det er størst mangel innen helse- og sosialtjenester etterfulgt av varehandel,

motorvognreparasjoner, bygge- og anleggsvirksomhet, eiendomsdrift, forretningsmessig og faglig tjenesteyting, samt industri.

Sammenlignet med fjoråret er det en reduksjon i estimert mangel på arbeidskraft i alle næringer utover bergverksdrift og utvinning, som førøvrig er en liten næringsgruppe hvor små variasjoner vil gjøre stort utslag.

Størst nedgang, i antall, av mangel på arbeidskraft er det innen eiendomsdrift, forretningsmessig og faglige tjenesteytinger samt bygge- og anleggsvirksomhet. Innen eiendomsdrift, forretningsmessig og faglige tjenesteytinger er reduksjonen av den estimerte mangelen 641 personer sammenlignet med 2022. I 2022 var det en mangel på 1 090 personer innen bygge- og anleggsvirksomhet som har sunket til 471 i 2023.

Overnattings- og serveringsvirksomhet har en reduksjon i estimert mangel på 57 prosent. Estimert mangel på 1 620 personer innen helse- og sosialtjeneste i 2022, har sunket til 1 032 i 2023. Altså en reduksjon på 36%.

Tabell 2. Estimert mangel på arbeidskraft fordelt på næring i Vestfold og Telemark

Næring	Mangel på arbeidskraft i tall på personer
Helse- og sosialtjeneste	1032
Varehandel, motorvognreparasjoner	571
Bygge- og anleggsvirksomhet	471
Eiendomsdrift, forretningsmessig og faglig tjenesteyting	323
Industri, samlet	315
Overnattings- og serveringsvirksomhet	235
Transport og lagring	127
Undervisning	113
Personlig tjenesteyting	110
Informasjon og kommunikasjon	88
Offentlig forvaltning	64
Jordbruk, skogbruk og fiske	27
Bergverksdrift og utvinning	26
Elektrisitet, vann og renovasjon	20
Finansierings- og forsikringsvirksomhet	5

I alt	3 521
-------	-------

Kilde: NAV

På landsbasis er det en estimert mangel på 52 836 personer, ned med 17 402 personer fra 2022. I likhet med Vestfold og Telemark er det på landsbasis helse- og sosialtjenester som viser størst mangel på arbeidskraft (14 618 personer). Størst nedgang på landsbasis, i estimert mangel på antall personer, var det innen bygg og anlegg med 6 095 personer og overnattings- og serveringsvirksomhet med 2 542 personer.

På landsbasis er det en nedgang på estimert mangel på arbeidskraft innen ti bransjer, imens det var en økning i estimert mangel på arbeidskraft innen de fem næringene bergverksdrift og utvinning, varehandel og motorvognreparasjoner, offentlig forvaltning, undervisning og personlig tjenesteyting.

Mangel på arbeidskraft - definisjon

For å kunne kartlegge omfanget av bedriftenes rekrutteringsproblemer er det nyttig å måle mangel på arbeidskraft i antall personer. I NAVs bedriftsundersøkelse blir dette gjort gjennom tre spørsmål. Bedriften blir bedt om 1) å besvare om de de siste tre månedene har forsøkt å rekruttere inn personer uten å få tak i rett/ønsket kompetanse. Dersom svaret er ja, bes bedriften om 2) å spesifisere om dette skyldes ingen/for få kvalifiserte søkere eller annet. Dersom bedriften svarer førstnevnte bes den 3) å oppgi hvor mange stillinger dette omfatter, og innenfor hvilke yrker. Mangelen på arbeidskraft hos den enkelte bedrift er likt antall personer bedriften velger å oppgi på det tredje spørsmålet. Svarene benyttes til å estimere mangel fordelt på næring, ut fra næringen som bedriften

tilhører samt mangel innen enkelte yrker i Vestfold og Telemark. Mangelen blir et mål på hvor mange stillinger som ikke ble besatt eller besatt med en annen kompetanse enn ønsket. Det vil knytte seg usikkerhet til disse estimatene. Jo mer detaljert kjennetegn det søkes på, desto større er usikkerheten til estimatet. For eksempel er det større usikkerhet knyttet til estimatene for yrker enn det vil være for næringer. Dette fordi det er færre virksomheter som har oppgitt mangel på et yrke enn innen en næring, og estimatet blir dermed mer følsomt dersom en bedrift oppgir svært høy mangel sammenlignet med andre.

Arbeidskraftbehov - yrker

Tabell 3 viser en oversikt over de yrkene hvor det er størst estimert mangel på arbeidskraft. Alle tall er avrundet til nærmeste 25. Vi presiserer at dersom et yrke ikke er med på lista, betyr ikke det nødvendigvis at det ikke er etterspurt, men at datagrunnlaget kan være for spinkelt til å trekke konklusjoner.

Endel av mangelyrkene er gjengangere på listen over yrker med rekrutteringsproblemer de siste årene. I estimert antall personer har det vært en nedgang fra 2022 til 2023 i mange yrker som eksempelvis helsefagarbeidere (-475), tømrere og snekkere (-250), andre salgsmedarbeidere (-100), kokker (-100) og servitører (-75).

Tabell 3. Estimert mangel på arbeidskraft for utvalgte yrker i Vestfold og Telemark. Avrundet til nærmeste 25

Næring	Mangel på arbeidskraft i tall på personer
Sykepleiere	350
Andre helseyrker	225
Butikkmedarbeidere	150
Kokker	100
Programvareutviklere	75
Gatekjøkken- og kafémedarbeidere mv.	75

Andre salgsmedarbeidere	75
Helsefagarbeidere	75
Tømrere og snekkere	75
Sveisere	75
Anleggsmaskin- og industrimekanikere	75
Elektrikere	75
Legespesialister	50
Spesialsykepleiere	50
Vernepleiere	50
Grunnskolelærere	50
Ingeniører innen petroleum, bergverk og metallurgi	50
Servitører	50
Betongarbeidere	50
Rørleggere og VVS-montører	50
Platearbeidere	50
Bilmekanikere	50
Lastebil- og trailersjåfører	50
Andre ledere av produksjon og tjenesteyting	25
Sivilingeniører (industri og produksjon)	25
Sivilingeniører (bygg og anlegg)	25
Sivilingeniører (elektronikk)	25
Allmennpraktiserende leger	25
Yrkesfaglærere	25
Førskolelærere	25
Revisorer, regnskapsrådgivere	25
Systemanalytikere/-arkitekter	25
Sikkerhetsanalytikere mv.	25
Jurister og advokater	25
Psykologer	25
Bygningsingeniører	25
Elektronikkingeniører	25
Andre ingeniører	25
Bioingeniører	25
Nettverks- og systemteknikere, IKT	25
Kontomedarbeidere	25
Regnskapsmedarbeidere	25
Frisører	25
Andre personlige tjenesteytere	25
Butikkavdelingssjefer	25
Dørselgere	25
Telefon- og nettselgere	25
Servicemedarbeidere (bensinstasjon)	25
Barnehage- og skolefritidsassistenter mv.	25
Hjemmehjelper	25
Isolatører mv.	25

Overflatebehandlere og lakkerere	25
Metalldreiere mv.	25
Automatikere	25
Energimontører	25
Andre håndverkere	25
Operatører innen næringsmiddelproduksjon	25
Montører av mekaniske produkter	25
Bil-, drosje- og varebilførere	25
Bussjåførere og trikkeførere	25
Anleggsmaskinførere	25
Renholdere i bedrifter	25

Kilde: NAV

Størst mangel innen helse- og sosialtjeneste

Helse- og sosialtjenesten sysselsetter ca én av fem på landsbasis og litt flere i fylket vårt, samtidig som de er den næringen som rapporterer om størst mangel på arbeidskraft. Innen denne næringen er det en estimert mangel på 1 032 personer. Sykepleiere, andre helseyrker, helsefagarbeidere, legespesialister, spesialsykepleiere og vernepleiere topper listen over mangelyrker.

Helse- og sosialtjeneste er næringen hvor det også er mest utfordrende å rekruttere både på landsbasis og i Vestfold og Telemark. 43 prosent av bedriftene svarer at de ikke har fått ansatt noen, eller ansatte noen med lavere eller annen formell kompetanse enn de søkte etter, de siste tre måneder, opp fra 38 prosent i 2022. På landsbasis svarer 41 prosent det samme.

21 prosent av bedriftene innen helse- og sosialtjenester forventer en økning i antall ansatte, mens 11 prosent forventer en nedgang i antall ansatte. Netto forventning blir dermed 10 prosent, ett prosentpoeng opp fra 2022. På landsbasis er også netto forventning ti prosent.

I NAVs ledighetsstatistikk var det per april 2023 registrert 303 helt ledige personer fra helse, pleie og omsorg. Samtidig var det 622 utlyste stillinger.

Varehandel og motorvognreparasjoner

I årets bedriftsundersøkelse oppgir ni prosent av bedriftene at de forventer en nedgang i sysselsettingen innen denne næringen og 17 prosent oppgir at de forventer en økning som samlet gir en positiv forventning på 8 prosent. Dette er en økning fra nedgang fra 22 prosent i fjor.

I denne næringen er det estimert en mangel på 571 personer og butikkmedarbeidere og andre salgsmedarbeidere er yrkene det er størst etterspørsel etter.

14 prosent av bedriftene svarer at de ikke har fått ansatt noen, eller ansatte noen med lavere eller annen formell kompetanse enn de søkte etter, de siste tre måneder, opp fra 13 prosent i 2022. På landsbasis svarer 17 prosent det samme.

I april 2023 var det registrert 513 helt ledige innen butikk- og salgsarbeid mens det var utlyst 288 stillinger innen samme bransje.

Lavere forventninger innen bygg og anlegg

Stigende rente, svak kronekurs, bred prisstigning og høy inflasjon er faktorer som påvirker konjunktursensitive bransjer som bygge- og anleggsvirksomhet. Dette gjenspeiles her hvor næringen er mindre optimistisk. I Bedriftsundersøkelsen 2022

forventet 44 prosent av bedriftene innen bygg og anlegg i Vestfold og Telemark en økning i antall ansatte imens 2 prosent forventet en nedgang, som ga en netto forventning på 42 prosent. I 2023 oppgir 33 prosent av bedriftene at de forventer en økning i antall ansatte imens 9 prosent forventer en nedgang som gir en netto forventning på 25 prosent.

22 prosent av bedriftene svarer at de ikke har fått ansatt noen, eller ansatte noen med lavere eller annen formell kompetanse enn de søkte etter, de siste tre måneder, ned fra 38 prosent i 2022. På landsbasis sider 26 prosent det samme.

Det er estimert at denne bransjen mangler 471 personer. Til sammenligning var den estimerte mangelen 1 090 personer i 2022. Tømrere og snekkere er yrkene det er størst etterspørsel etter, hvor det er estimert en mangel på 75 personer, ned 250 personer fra i fjor.

Per april 2023 er 663 helt arbeidsledige registrert med bakgrunn fra bygg og anlegg i Vestfold og Telemark. På samme tid var det utlyst 158 stillinger i denne bransjen.

Lavere forventninger og rekrutteringsproblemer innen industri

I Bedriftsundersøkelsen blir svarene fra bedriftene innen industri fordelt på ni ulike industrinæringene. Én av de ni industrinæringene har en negativ netto forventning (treforedling og grafisk produksjon) og tre næringene er nøytrale (tekstil- og lærvarer, trevarer og produksjon av annen industri). Klart mest positiv er produksjon av metallvarer, etterfulgt av produksjon av elektriske og optiske produkter, petroleum og kjemisk produksjon, nærings- og nytelsesmidler og produksjon av maskiner og utstyr.

Samlet har næringen en positiv netto forventning på 19 prosent, ned fra 35 prosent i 2022.

Bedriftene innen industri estimeres til å ha en mangel på 315 personer totalt, en nedgang på 10 prosent fra 2022. Dette er den laveste nedgangen i andel av estimert mangel blant næringene i årets undersøkelse sammenlignet med 2022.

Nedtrekk i offentlig forvaltning

Sysselsettingsutviklingen innen offentlig sektor er i stor grad styrt av offentlige budsjetter og forventningene her viser seg ofte å være beskjedne. I år er de særlig negative innen offentlig forvaltning hvor syv prosent av virksomhetene forventer en økning i antall ansatte, imens 23 prosent forventer en nedgang. Dette gir en netto forventning på minus 17 prosent. Innen undervisning forventer 17 prosent en økning i antall ansatte imens 15 prosent forventer en negativ utvikling som gir en netto forventning på to prosent.

Innen undervisning er det estimert en mangel på 113 personer, som kan tyde på at næringen sliter med å besette stillinger de allerede har, samtidig som de ikke forventer å øke antall stillinger i vesentlig grad.

Inkludering innen overnatting og servering

Overnattings- og serveringsvirksomhet er en av bransjene som ble hardt rammet av smittevernrestriksjoner under koronapandemien. Samtidig opplevde mange en rask omveltning til høy etterspørsel da de siste smittevernstiltakene ble fjernet i februar 2022. Tilbakemeldinger fra bransjen i ettertid har vært at mange ansatte som ble permittert eller sagt opp, har fått andre jobber, byttet bransje eller gått over på utdanning.

37 prosent av de spurte bedriftene svarer at de forventer en økning av antall ansatte, mens 9 prosent forventer en nedbemanning. Dette gir en netto forventning på 28 prosent. Bransjen er en av de mest optimistiske i årets undersøkelse.

12 prosent av bedriftene svarer at de ikke har fått ansatt noen og 14 prosent har ansatt noen

med lavere eller annen formell kompetanse enn de søkte etter, de siste tre måneder, til sammen 26 prosent. Overnatting og servering er en av bransjene som i størst grad ansetter noen med lavere eller annen formell kompetanse enn de har søkt etter.

Det er estimert en mangel på 235 personer innen denne bransjen. Kokker, gatekjøkken- og kafémedarbeidere og servitører er blant de mest etterspurte mangelyrkene.

Referanser

NAV Vestfold og Telemark (2022). *Bedriftsundersøkelsen 2022*.

NAV Vestfold og Telemark (2022). *Prognose for arbeidsmarkedet 2023*.

NAV (2023). *Bedriftsundersøkelsen 2023*

NAV (2023). *Utviklingen på arbeidsmarkedet*. (Arbeid og velferd utgave 1 – 2023).

NAVs bedriftsundersøkelse 2023

Kartlegging av arbeidsmarkedet

- Spar tid på skjemaer: Opplysninger dere gir i dette skjemaet kan helt eller delvis bli benyttet også av andre offentlige organer som har hjemmel til å innhente de samme opplysningene. (Lov om Oppgaveregisteret §§ 5 og 6.)
- Ønsker dere samordning? Ta kontakt med Oppgaveregisteret på telefon 75 00 75 00.

1. Hvor mange ansatte er det i bedriften i dag? (flette inn tall fra registeret som hjelp her?)

Ta med disse gruppene: Fast ansatte, midlertidig ansatte, lærlinger, permitterte, personer på arbeidsmarkedstiltak som dere har lønnsutgifter for og personer som er utleid til andre virksomheter, men som er ansatt hos dere.

Følgende tas ikke med: Innleid arbeidskraft.

Antall ansatte i dag:

2. Hvor mange ansatte venter dere å ha om ett år?

Ta med de samme gruppene som i spørsmål 1. Gi en vurdering ut fra bedriftens forventninger i dag.

Sett kun ett kryss.

- Flere enn i dag
- Like mange som i dag
- Færre enn i dag

3. Har bedriften de siste tre månedene forsøkt å rekruttere inn personer uten å få tak i rett/ønsket kompetanse?

Vi ønsker svar selv om dere ikke venter en økning i antall ansatte det kommende året. Med forsøkt å rekruttere menes her at bedriften aktivt har forsøkt å rekruttere ny(e) medarbeider(e) ved å lyse ut stilling, headhunte eller lignende, uten å lykkes.

- Ja, vi fikk ikke ansatt noen → Gå til spørsmål 4.
- Vi fikk ikke ansatt noen med de kvalifikasjonene vi søkte etter, men har ansatt noen med lavere eller annen formell kompetanse → Gå til spørsmål 4.
- Nei → Gå til spørsmål 6.

4. Hva skyldes dette:

- Ingen/for få kvalifiserte søkere (Gå til spørsmål 5)
- Annet (Gå til spørsmål 6)

